

Grimm Kardeşler'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" Masalı ve Ilse Aichinger'in Versiyonu Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz

A Comparative Analysis of The Brothers Grimm's Fairy Tale "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" and Ilse Aichinger's Version

ÖZET

Dünya ve Alman edebiyatında farklı dönemlerde ortaya çıkmış, farklı yazarlar tarafından kaleme alınmış, aynı başlığı taşıyan eserlere rastlanabilmektedir. Bunlardan ikisi, dünya çapında tanınan Grimm Kardeşler'in 19. yüzyıla ait "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalı ve özellikle Almanca konuşulan ülkelerde tanınan Ilse Aichinger'in 21. yüzyıla ait "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı eseridir. Farklı dönemlere ve yazarlara ait bu iki eserin başlıklarının birebir aynı olması çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu çalışmada, Grimm Kardeşler'in masalı ve Aichinger'in versiyonu karşılaştırmalı olarak incelenmektedir. Çalışmanın amacı, her iki eserdeki benzerliklerin ve farklılıkların ortaya çıkarılmasıdır. Aichinger'in Grimm masallarına olan ilgisi üzerinde durulmakta ve "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalı bilinçli olarak seçmiş olduğunun kanıtlanması hedeflenmektedir. Çalışmada karşılaştırma, metin analizi ve metin yorumu yöntemleri eşliğinde Aichinger'in orijinal masalı ne derece değiştirdiğine ve onu nasıl yeni bir eser halinde yayınladığına açıklık getirilmektedir. Bu bağlamda, orijinal eserin masalın tür özelliklerine uygun olduğunun, Aichinger'in versiyonunun ise masal türünden farklı bir formatta yayınlandığının altı çizilmektedir. Günümüze dek, gerek Grimm Kardeşler ve masalları, gerekse Aichinger ve eserleri üzerine bilimsel araştırmalar bulunmakla beraber, "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalın ve aynı başlıklı versiyonun karşılaştırmalı bir analizi mevcut değildir. Dolayısıyla, bu çalışma ile bir ilkin gerçekleştirilmesi ve alana katkı sağlanması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Grimm Kardeşler, Ilse Aichinger, Masal, Karşılaştırma

ABSTRACT

In world and German literature, one can encounter works bearing the same title that emerged in different periods and were penned by different authors. Two of these are the 19th-century fairy tale titled "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" by the world-renowned Brothers Grimm, and the 21st-century version, also titled "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" by Ilse Aichinger, who is particularly well-known in German-speaking countries. The fact that the titles of these two works belonging to different periods and different authors are identical constitutes the starting point of the study. In this study, the Brothers Grimm's fairy tale and Aichinger's version are examined comparatively. The aim of the study is to reveal the similarities and the differences between these works. The focus is on Aichinger's interest in Grimm's fairy tales, with the aim of demonstrating that the tale titled "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" was chosen deliberately. The study employs comparison, text analysis and textual interpretation to clarify the extent to which Aichinger altered the original fairy tale and how she published it as a new work. In this context, it is emphasized that the original work aligns with the genre characteristics of the fairy tale, whereas Aichinger's version was published in a different format. Although scholarly research exists to date on both Brothers Grimm and Aichinger, there is no comparative analysis on the fairy tale titled "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" and its version bearing the same title. Therefore, it is important to achieve a first and contribute to the field through this study.

Keywords: Brothers Grimm, Ilse Aichinger, Fairy Tale, Comparison

GİRİŞ

18. ve 19. yüzyıllarda yaşamış olan Grimm Kardeşler Alman filolojisine çeşitli çalışmaları ile büyük katkı sağlamışlardır. Alman edebiyatında Romantik adlı dönemin temsilcilerinden olan Grimm Kardeşler özellikle masal yazarları olarak dünya çapında ün kazanmışlardır. Sözlü halk edebiyatı ürünleri olan masalları toplamış, derlemiş ve yayınlamışlardır. Bu sayede, Alman masallarının günümüze dek ulaşmasını sağlamışlardır. Çeşitli dillere çevrilmiş olan bu masallar Grimm Kardeşler'i sadece kendi memleketleri Almanya'da değil, tüm dünyada en sevilen yazarlar haline getirmiştir. Grimm masalları olarak bilinen bu masallar sadece çocuklar için değil, yetişkinler için de ilgi kaynağıdır.

Özlem Fırtına¹

How to Cite This Article
Fırtına, Ö. (2026). Grimm Kardeşler'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" Masalı ve Ilse Aichinger'in Versiyonu Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, (Issn:2630-631X) 12(5), 674-681. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.23062373>

Arrival: 22 August 2026
Published: 30 September 2026

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Doç. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Ankara, Türkiye, ORCID :0000-0002-9694-1846

Grimm Kardeşler ve masallarının akademik çalışmalarda ele alınmış oldukları ve edebiyatçıları da etkilemiş oldukları alana ait literatür incelendiğinde ortaya çıkmaktadır. 20. ve 21. yüzyıllarda yaşamış olan Yahudi kökenli kadın yazar Ilse Aichinger bu edebiyatçılardan biridir. Savaş sonrası Alman edebiyatının temsilcilerinden olan, Grimm Kardeşler'in aksine, Avrupa'da, özellikle Almanca konuşulan ülkelerde, tanınan Aichinger'in eserleri dikkate alındığında, Grimm Kardeşler'in etkisi göze çarpmaktadır. İkinci Dünya Savaşı esnasında yaşamış ve Nazi döneminin baskılarına tanık olmuş olan Aichinger'in savaşın ardından yayınlamış olduğu "Die grössere Hoffnung" (Daha Büyük Umut) başlıklı tek romanı biyografik unsurlar içermekte ve Grimm Kardeşler'in etkisine örnek teşkil etmektedir. Romanında yazar Grimm Kardeşler'in "Rotkäppchen" (Kırmızı Başlıklı Kız) adlı ünlü masalını orijinalinden farklı bir formatta kullanarak Nazi döneminde takip edilmiş ve sınır dışı edilmiş yakınlarını, özellikle anneannesini, hatırlamakta ve geçmişle yüzleşmektedir. 20. yüzyıla ait bu roman, Aichinger'in Grimm Kardeşler'in masallarına olan ilgisini göstermekle beraber, benzer bir ilgi yazarın 21. yüzyıla ait "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" (Kurt Ve Yedi Keçi Yavrusu) başlıklı bir eserinde de sezilmektedir. Grimm Kardeşler'in 19. yüzyılda "Kinder- und Hausmärchen" (Çocuk Ve Ev Masalları) başlığı altında toplamış oldukları çok sayıda masaldan biri olan "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" Aichinger tarafından orijinal masaldan farklı bir biçimde kaleme alınmıştır. Bu çalışmada, orijinal masal ve Aichinger'in aynı başlığı taşıyan versiyonu karşılaştırmalı olarak analiz edilmekte ve yorumlanmaktadır. İki farklı döneme ait ve yazarları farklı olan bu iki eserin başlıklarının aynı olması çalışmanın çıkış noktasıdır. Dünya ve Alman edebiyatında başlık ve tema yönünden benzer ama farklı yazarlara ait eserlere rastlamak mümkün olmakla beraber, Grimm Kardeşler'in ve Aichinger'in bu bağlamda özel bir yer teşkil ettikleri söylenebilir.

Çalışmanın konusuna ilişkin literatür dikkate alındığında, Grimm Kardeşler'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalının ve Aichinger'in aynı başlıklı versiyonunun karşılaştırmalı analizlerinin ihmal edildiği ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber, Aichinger'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı eserinin Grimm Kardeşler'e ait orijinal masal ile birlikte Edition Korrespondenzen tarafından yayınlanmış olması her iki esere karşılaştırmalı bir bakış sunmaktadır. Bu çalışmada, iki eserin detaylı olarak ele alınması, karşılaştırılması, aralarındaki bağlantının belirlenmesi önemsenmektedir. Teorik ve uygulama aşamaları halinde gerçekleşmekte olan bu çalışmada, karşılaştırma, metin analizi ve metin yorumu yöntemleri birlikte kullanılmakta, yazarlara ve eserlerine ilişkin akademik materyaller ile çalışma desteklenmektedir. Çalışma Grimm Kardeşler'e ve Aichinger'e ait bu iki eserin karşılaştırılması ile sınırlandırılmaktadır. Bu çalışma ile günümüze dek yeterli düzeyde dikkate alınmamış bir konunun, Aichinger'in Grimm Kardeşler'in masallarına ilgisinin, vurgulanması ve alandaki bir boşluğun kapatılması hedeflenmektedir. Bu çalışma özellikle Türkiye'de bir ilk oluşturması yönüyle de önem taşımaktadır.

GRIMM KARDEŞLER

Jacob Grimm ve Wilhelm Grimm adlı kardeşlerin biyografilerine bakıldığında zaman, hayatları boyunca birlikte çalışmış oldukları göze çarpmaktadır. Jacob 1785 yılında Almanya'nın Hanau şehrinde doğmuş ve 1863 yılında Berlin şehrinde ölmüştür. Küçük kardeşi Wilhelm 1786 yılında Almanya'nın Hanau şehrinde doğmuş ve 1859 yılında Berlin şehrinde ölmüştür. İki kardeşin doğum ve ölüm yerlerinin aynı olması aralarındaki bağın bir kanıtıdır. Babalarının ölümünün ardından maddi sıkıntı yaşamışlar, üniversite öğrenimlerine hukuk alanında başlamışlar ve takip eden yıllarda profesör unvanını elde etmişlerdir. Küçük kardeş Wilhelm 1825 yılında Dorothea Wild adlı bir kadınla evlenmiş ama Jacob kardeşi Wilhelm ile aynı evde yaşamıştır (Wilpert, 1976: 250). Wilhelm esasen Jacob kadar yaratıcı olmamış ama masalların toplanması, derlenmesi ve yayınlanmasında büyük rol almıştır. İki kardeş hayatları boyunca bilimsel araştırmalarını sürdürmüş ve kapsamlı eserler ortaya çıkarmışlardır. Bu birliktelik hakkında Wilpert, Wilhelm Grimm için Jacob Grimm'in güvenilir iş ortağı açıklamasını yapmaktadır (Wilpert, 1976: 250). Rothmann'a göre, Grimm Kardeşler şair olarak değil, filolog olarak Alman dilinin ve edebiyatının çıkış açan öncüleri olmuşlardır (Rothmann, 2014: 159-160). Jacob Grimm masal çalışmalarına ek olarak, dil tarihi, edebiyat tarihi, mitoloji, Almanca gramer ve Almanca sözlük gibi alanlardaki araştırmalarıyla da başarı elde etmiştir. Dolayısıyla, Wilpert'in bildirdiği gibi, modern Alman filolojisinin (Germanistik) kurucusu olmuştur (Wilpert, 1976: 249).

Grimm Masalları

Grimm Kardeşler tarafından toplanmış iki yüzden fazla masal 19. yüzyılda "Kinder- und Hausmärchen" başlığı altında yayınlanmıştır. Kardeşler halk arasında yayılmış ve sözlü edebiyata ait bu masalları yazıya dökmüşlerdir. Başarılı çalışmalarının neticesinde bu masallar onların adları ile birleşmiştir. Bu masallardan, "Aschenputtel" (Külkedisi), "Der Froschkönig" (Kurbağa Prensesi), "Rapunzel" (Rapunzel), "Rotkäppchen" (Kırmızı Başlıklı Kız), "Schneewittchen" (Pamuk Prenses), "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" (Kurt Ve Yedi Keçi Yavrusu), dünya çapında ünlü olanların sadece bazılarıdır.

Grimm Kardeşler'in masallarında, Alman masalının tür özelliklerine uygun olarak, dil basit, yer ve zaman belirsiz, olay mucizevidir. İnsanlar gibi düşünebilen, konuşabilen hayvanlar, bitkiler, cisimler mevcuttur. Tabiatüstü varlıklar kahramana eşlik etmekte, iyi ve kötü arasında kesin bir ayrım yapılmaktadır. Best'in bildirdiği gibi, masalda iyi ödüllendirilmekte ve kötü cezalandırılmaktadır (Best, 1994: 323). Buna paralel olarak, masalların çoğunlukla mutlu sonu bulunmaktadır. Masallarda gerçek hayatta mümkün olmayan durumları görmek mümkündür. Wilpert'in açıkladığı gibi, inanılması güç olgular masalda inandırıcı hale gelmektedir (Wilpert, 1989: 547). Bu özellik, masalların esasen hayal ürünleri olmaları ile ilgilidir. Gerçek dünya ve masal dünyası iki ayrı dünya olarak düşünülmelidir. Bununla beraber, masallarda olağanüstü olaylar gerçekmiş gibi kabul görmektedir. Tüm bu özelliklere sahip Alman Grimm masallarının günümüze dek ulaşmış oldukları görülmekte ve gelecek nesillere de ulaşmaları beklenmektedir. Zipes'in Grimm Kardeşler'in dünya çapındaki etkilerinden, mirasından söz ettiği dikkat çekmektedir (Zipes, 2022: 10-11). Gerçekten de, Grimm Kardeşler'in eşsiz masallarının gelecek nesiller için miras olacakları iddia edilebilir. Buna ek olarak, Grimm masalları Alman dilini, kültürünü, Alman toplumunun geleneklerini, değerlerini tanıtan eserlerdir. Rayman'a göre, masallar zengin hazinelerdir (Rayman, 2010: 47). Bu açıklama, Alman masalları için de geçerlidir. Grimm Kardeşler'in masalları, onların Alman diline ve edebiyatına verdikleri önemin kanıtıdır.

“Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” Başlıklı Masal

Grimm Kardeşler'in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalı yaklaşık olarak üç sayfadan oluşmaktadır. Masalın başlığından anlaşıldığı gibi, hayvanların ön planda olduğu bir masal söz konusudur. Dolayısıyla, masalın tür özelliklerine uygun olduğu da ilk bakışta anlaşılmaktadır.

Masalda olay anne keçi ve yedi yavrusunun başına gelen sıkıntılar ile ilgilidir. Bir gün yiyecek bulmak için ormana yönelen anne keçi, yavrularını uyarır:

“Der Bösewicht verstellt sich oft, aber an seiner rauhen Stimme und an seinen schwarzen Füßen werdet ihr ihn gleich erkennen” (Brüder Grimm, 1964: 33).

Bu alıntıda, anne keçi kötü kurdun numara yapacağından ama boğuk sesinden ve kara ayağından onun tanınacağından bahsetmektedir.

Çok geçmeden kapı çalar ve kurt kendisini anne keçi olarak tanıtarak yavru keçileri kandırmak ister. Ama yavrular kurdun boğuk sesi nedeniyle kapıyı açmazlar. Bunun üzerine kurt bakkala gider ve tebeşir satın alır. Tebeşiri yedikten sonra sesi incelen kurt tekrar kapıyı çalar. Bu sefer kara ayaklarından dolayı yavrular kurda kapıyı açmazlar. Kötü kurt amacına ulaşmak için, önce fırıncıya giderek ayağına hamur sürmesini, sonra da değirmenciye giderek ayağına beyaz un serpmesini ister. Değirmenci kurdun birini aldatmak niyetini anlar ve ona karşı çıkar. Ama kurt onu yutacağını söyleyerek korkutur. Üçüncü kez keçilerin kapısına gelen kurt onları kandırır. Keçi yavruları kapıdan içeri girenin anneleri değil, kötü kurt olduğunu görürler. Her biri saklanacak yer bulur. Birincisi masanın altına, ikincisi yatağın içine, üçüncüsü fırının içine, dördüncüsü mutfığa, beşincisi dolabın içine, altıncısı lavabonun altına, yedincisi saat kutusunun içine gizlenir. Kurt yedinci yavru dışında hepsini bulur ve yutar. Karnı doyan kurt dışarıda bir ağacın altında uykuya dalar. Bu sırada eve dönen anne çocuklarına seslenir ama cevap alamaz. Kurttan kurtulmayı başaran yedinci yavru annesine kurdun yaptıklarını anlatır. Anne keçi dışarıda uyuyan kurda ceza vermek için harekete geçer. Kurdun karnını keser ve yavrularını canlı olarak kurtarır. Ardından kurdun karnını çakıl taşları ile doldurur ve dikiş atar. Kurt uyanınca su içmek için kuyuya yönelir. Karnındaki takırdama onu şaşırtır. Eğilinince taşların verdiği ağırlık nedeniyle kuyuya düşer ve boğulur. Kurdun ölümü keçileri mutlu eder:

“Als die sieben Geisslein das sahen, da kamen sie herbeigelaufen, [...] und tanzten mit ihrer Mutter vor Freude um den Brunnen herum” (Brüder Grimm, 1964: 35).

Masalın son cümlesi olan bu alıntıda, yedi keçi yavrusunun kurdun öldüğünü görünce koşarak geldikleri ve sevinç içinde anneleriyle birlikte kuyunun etrafında dans ettikleri ifade edilmektedir.

Bu masalda, kurt (Wolf), anne keçi (Geissmutter) ve yedi yavru keçi (sieben Geisslein) ana karakterlerdir. Bunlardan kurt kötünün, keçiler ise iyinin temsilcileridir. Bakkal (Krämer), fırıncı (Bäcker), değirmenci (Müller) yardımcı karakterlerdir; kötü kurt bunları amacına ulaşmak, birilerini aldatmak için kullanmaktadır. Kurt herkesi korkutan, kandıran bir karakterdir. Masum keçi yavrularını aldatmak için her yola başvurmaktadır. Anne keçi yavrularına düşkün, onlar için yiyecek bulmak için çabalayan bir karakterdir; masalın sonunda kurdun ölmesini sağlamakta ve mutlu olmaktadır.

Grimm Kardeşler'in bu masalı ile okuyuculara mesajlarının başında kötü niyetli kişilere karşı dikkatli olmak gelmektedir. Çocukların büyüklerinin sözlerini ve uyarılarını dinlemeleri önem taşımaktadır. Korku nedeniyle, birinin başka birini aldatacağını anladığı halde sessiz kalması, kötülüğe ortak olması anlamına gelmektedir.

Masum çocukların kandırılmasına engel olmak gerekmektedir. Bir annenin çocukları için her şeye göğüs gerebileceği üzerinde durulmaktadır.

Grimm Kardeşler'in bu masalında insanlar gibi düşünebilen, hareket edebilen ve konuşabilen hayvanların olayın merkezinde bulunmaları bu eserin fabl türü ile yakınlığını göstermektedir. Fabl türünde okuyucular için net bir ders mevcuttur. Masalda bunun yerini mucize almaktadır.

ILSE AICHINGER

1921 yılında Avusturya'nın Viyana şehrinde doğmuş ve 2016 yılında aynı şehirde ölmüş olan Ilse Aichinger, dünyaca ünlü bir yazar olmamakla beraber, Avrupa'da ve özellikle Almanca konuşulan ülkelerde tanınmaktadır. Hayatı boyunca çok sayıda ödüle layık görülmüştür. Alman dilinde yazmış olduğu eserleri ile Alman edebiyatında özel bir yere sahiptir. Bunun en büyük nedeni, kendine has bir dili olduğudur. Bu bağlamda, Aichinger'in metinlerinin anlaşılmasının ve yorumlanmasının kolay olmadığı hususunda ortak görüşler mevcuttur (Moser, 2003: 11; Rabenstein-Michel; Rétif & Tunner, 2009: 7). Aytaç'a göre, Aichinger'in ünlü eserlerinin kalitesine bağlıdır (Aytaç, 1990: 456).

Yazarın biyografisi dikkate alındığında, anne tarafının Yahudi kökenli olduğu, Nazi döneminde akrabalarının yaşamış oldukları sıkıntıların onu derinden etkilemiş ve bu durumun eserlerine de yansımış olduğu anlaşılmaktadır. İkinci Dünya Savaşı başlamadan ikiz kız kardeşi Helga ve teyzesi İngiltere'ye göçmüşler, Ilse annesi ile Viyana'da kalmış, anneannesi ve bazı akrabaları ise takip eden yıllarda Yahudi kimlikleri nedeni ile sürgüne gönderilmişlerdir. Yazar bu acıyı hayatının sonuna dek çekmiş, anneannesini beklemiş ama geri dönen olmamıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nın bitişinden sonra "Die grössere Hoffnung" başlıklı tek romanını yayınlamış ve Nazi baskılarını romanının arka planında anlatmıştır. Kısa öyküleri, radyo oyunları ve şiirleri öne çıkan eserleridir. Kendisine başarı getiren ilk eseri ise "Spiegelgeschichte" başlıklı öykü olmuştur. 1952 yılında yazar bu öykü ile "Gruppe 47" adlı yazarlar grubunun ödülünü kazanmıştır (Berbig & Markus, 2007: 106). Radyo oyunları arasında öne çıkan 1954 yılında yayınlanmış olan "Knöpfe" başlıklı eserdir (Berbig & Markus, 2007: 107). Bu iki ünlü eserinde de Aichinger'in masal unsurlarını önemsemiş, hayal ve gerçek unsurları birleştirmiş olduğu belirtilebilir. Ayna öyküsünde olay sondan başa doğru anlatılmakta, radyo oyununda ise kadın işçilerin düğmeye dönüşmeleri ele alınmaktadır. Her iki eserde de savaş sonrası dönemdeki maddi sıkıntılara dikkat çekilmektedir.

Aichinger Alman yazar Günter Eich ile 1953 yılında evlenmiş ve uzun süre Almanya'da yaşamıştır. Eşinin ölümünden yıllar sonra tekrar Viyana'ya dönmüş ve ölene dek yazmaya devam etmiştir. Weidemann'ın bildirdiği gibi, yazar her gün Viyana'daki "Demel" adlı kafeteryaya kahvaltı etmek, düşünmek ve yazmak için gitmiştir (Weidemann, 2006: 103). Yaşının ilerlemesine aldırmanmış ve yazmak konusunda ısrar etmiş olduğu anlaşılan Aichinger'in çoğu eserini anlamak için biyografisini de anlamak gerektiği belirtilebilir.

Grimm Masallarına İlgisi

Aichinger'in Grimm Kardeşler'in masallarına ilgisi hem biyografisinden, hem de eserlerinden anlaşılmaktadır. Fässler'in açıkladığı gibi, Aichinger'in Grimm masallarına, Andersen masallarına ve İncil öykülerine ilgisi Linz şehrinde geçen çocukluk yıllarına dayanmaktadır (Fässler, 2004: 23). Yazarın çocukluk yıllarında masal dinlemiş, okumuş ve yetişkin olarak masala ilgisinin devam etmiş olduğu belirmektedir.

Çoğu yazar gibi, Aichinger'in de hayatına ait birtakım olayları, deneyimlerini eserlerinde konu etmiş olduğu görülmektedir. Tek romanı "Die grössere Hoffnung" (1948) bu bağlamda bir örnek teşkil etmektedir. Nazi yıllarında yazarın doktor olan annesi görevinden alınmış, ailesi parçalanmış, anneannesi toplama kamplarından geri dönmemiştir. Tüm bu olaylar yazarın romanına yansımıştır. Roman kahramanı Ellen, Aichinger gibi, yarı Yahudi olmasıyla dikkat çekmektedir. Bir kız çocuğu olan Ellen diğer çocuklarla beraber Nazi baskılarından kurtulma umutları içinde oynamakta ve olaylar Ellen'in perspektifinden anlatılmaktadır. On bölümden oluşan romanın yedinci bölümü "Der Tod der Grossmutter" (Anneanneninin Ölümü) başlığını taşımakta ve Yahudi kimliği nedeniyle takip edilen, korkan, intihar etmek zorunda kalan anneanneyi konu almaktadır. Ellen, annesinden sonra anneannesini de kaybetmemek için çabalamakta ve Grimm Kardeşler'in ünlü "Rotkäppchen" masalını anlatmaktadır. Ama Ellen'in masalı orijinal masaldan çok farklıdır. Amerika'daki anne özlemle ördüğü bereyi bitirince, kek ve şarap ile birlikte bir sepete koyarak anneanneye ulaşması için yollamaktadır. Orijinal masalda kırmızı başlıklı kız anneannesine sepetle yola çıkmaktadır. Anneanneye ulaşması beklenen sepet romandaki ve orijinal masaldaki ortak noktayı teşkil etmektedir. Roman kahramanı Ellen'in, Aichinger gibi, anneannesine sevgisi ve Yahudi akrabalarına düşkünlüğü gibi biyografik unsurlara sahip bu romanda, ayrıca, yazarın Grimm masallarına ilgisi de gözler önüne serilmektedir. 20. ve 21. yüzyıllarda eserler kaleme almış yazarın Yahudi kimliği nedeniyle Nazi dönemindeki yaşantıları eserlerinin

çoğunda dile gelmektedir. 2004 yılında yayınlanmış olan “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı eserin de yazarın biyografisi eşliğinde anlam kazandığı iddia edilebilir.

“Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” Başlıklı Versiyon

Aichinger’in Grimm Kardeşler’e ait “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalı ile aynı başlığı taşıyan eseri yaklaşık üç sayfadan oluşmaktadır. Orijinal masaldaki karakterler de aynıdır. Bununla beraber, Aichinger masalı tekrardan anlatma yolunu tercih etmemiştir. Bunun yerine, karakterlere söz hakkı vermektedir. Her bir karakter olayı kendi perspektifinden anlatmaktadır. Masaldaki ana ve yardımcı karakterlerin yanı sıra, kuyu (Brunnen) ve çakıl taşları (Wackersteine) gibi cansız nesnelere de konuşma fırsatı verilmektedir.

Karakterlerin konuşmalarında belli bir sıra bulunmamaktadır. İlk olarak, kurt söz almakta, eski patikaları takip ederek köye ve keçi yavrularına geldiğini, herkesin ondan korktuğunu belirtmektedir. İkinci olarak, üçüncü keçi yavrusu konuşmakta, doğuştan zayıf olduğunu, annesinin onu uzun süre emzirdiğini, fırının yanında sürekli uzandığını, fırına saklandığını ve kurdun onu fırında bulduğunu anlatmaktadır. Üçüncü olarak, beşinci yavru söz almakta, dolaba gittiğini, zeki olduğunu, saklanma yeri olarak tasarlanan yerin aslında saklanma yeri olmadığını bilmediğini açıklamaktadır. Dördüncü sırada birinci yavru konuşmakta, annesinin sevdiği yavrusu olduğunu, masanın altına saklandığını ama masa örtüsünün onu gizlemek için yeterince aşağıya sarkmadığını söylemektedir. Beşinci olarak, değirmenci söz almakta, kurdun birini kandıracağını bildiğini ama kurda da acıdığını ve ayağını beyaz yaptığını ifade etmektedir. Altıncı olarak, ikinci yavru konuşmakta, kendisinin önemsiz olduğunu, kurt geldiğinde güldüğünü, hemen yatağa sıçradığını ama orada kurdun onu bulmasının kolay olduğunu bildirmektedir. Yedinci olarak, köyün bakkalı konuşma fırsatı bulmakta, her şeyi sattığını, kurda satılan tebeşirin de en sıra dışı olmadığından bahsetmektedir. Sekizinci sırada altıncı yavru söz almakta, lavabonun altında daha fazla yer bulduğunu ve şimdi öfkeli olduğunu dile getirmektedir. Dokuzuncu konuşmacı olan kuyu, kurtlar için kapan olmadığını ve kolayca karıştırıldığını vurgulamaktadır. Onuncu olarak, dördüncü yavru konuşmakta, dördüncülerin icat edenler olduğunu, can sıkıntısından kurdun öyküsünü uydurduğunu, kurt geldiğinde öyküyü bitirmek için mutfığa koştuğunu, orada kurdun onu yuttuğunu anlatmaktadır. On birinci sırada yedi yavrunun annesi kendisinin yavrularından yaşlı olduğunu, keder ve mutluluk içinde bulunduğunu belirtmektedir. On ikinci sırada yedinci yavru söz almakta, saat kutusuna saklandığını, kendisini bulduğunda annesinin kurt gibi kara olduğunu açıklamaktadır. Son olarak, on üçüncü sırada ilk çakıl taşı konuşmakta ve çakıl taşlarının doğmadıklarından bahsetmektedir.

Aichinger karakterlere görüşlerini bildirme fırsatı vermekte ve olayın karakterlerin ifadeleriyle aktarılmasını sağlamaktadır. Orijinal masaldan farklı olarak, fırıncı söz almamakta, cansız nesneler olan kuyu ve çakıl taşları görüş bildirmektedir. Hayvanların yanı sıra cansız nesnelerin de insanlar gibi düşünebilmesi ve konuşabilmesi masalın tür özelliklerine uygundur. Bu özellik dışında, Aichinger’in eseri masal türünden farklı bir çalışma örneğidir. Arka planda yazarın Nazi dönemi boyunca yaşamış olduğu sıkıntılar bulunmakta ve saklanmanın altı çizilmektedir. Kurttan kaçarak çeşitli yerlere saklanan yavru keçiler Nazilerden kaçmış Yahudi kökenli insanlara benzemektedir. Nazi yıllarında, Yahudi kökenliler, sınır dışı edilmemek, toplama kamplarına gönderilmemek, ölümden kaçmak için gizlenecek yerler aramışlardır. Keçi yavruları da benzer bir şekilde ölümden kaçmak için saklanmaktadır. Aichinger’in geçmişe ait acıları bu eserinde hissedilmektedir. Yazarın akrabaları ölümden kaçmak istemişler ama kurtulamamışlardır. Orijinal masalda olduğu gibi, keçi yavrularının anneleri tarafından kurtarılarak hayatta kalmaları, Aichinger’in geçmişe ait acılarını edebi ortamda bir nebze de olsa dindirdiği anlamına gelmektedir.

MASALIN VE VERSİYONUN KARŞILAŞTIRILMASI

Grimm Kardeşler’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalının ve Aichinger’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı versiyonunun başlıklarının aynı olmasına ek olarak, içerik ve tema yönünden de ortaklık gösterdikleri yapılan metin analizleri ile ortaya çıkmaktadır. Bu iki eserin aralarındaki bağın açıklanabilmesi için, her iki eserin karşılaştırmalı olarak ele alınmasına, aralarındaki benzerliklerin ve farklılıkların belirlenmesine gerek duyulmaktadır.

Benzerlikler

Grimm Kardeşler’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalı ve Aichinger’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı versiyonu arasındaki önemli bir benzerlik kısalıktır. Her iki eserin yaklaşık olarak üç sayfadan oluştuğu görülmektedir. Bu kısalık, masalın kısa nesir türlerinden biri ve Aichinger’in versiyonunun da sadece karakterlerin konuşmalarından ibaret olması ile açıklanabilir.

İki eser karakterler bakımından da benzerdir. Kurt, anne keçi, yedi keçi yavrusu, bakkal ve değirmenci her iki eserdeki ortak figürlerdir. Bunlardan kurt kötünün, keçiler de iyinin temsilcileri olarak öne çıkmaktadır. Kurt

her iki eserde de birilerini kandırma, öldürme çabası içindedir. Anne keçi her iki eserde de yavrularını doyurma, koruma, kurtarma hususlarında sorumluluk bilinci içindedir. Anne keçinin yavrularının kurt tarafından yutulması neticesindeki kederi ve sonra hayatta kalmaları neticesindeki sevinci ortak diğer bir paydadır.

Hem Grimm Kardeşler, hem de Aichinger yedi keçi yavrusunun kurttan kaçarak saklanmasını ön planda dile getirmektedirler. Ölüm korkusu keçilerin saklanmalarına yol açmaktadır. Bunun gibi, her iki eserde de değirmenci kurdun kötü niyetini anlamasına rağmen, ölüm korkusu nedeniyle, kurdun isteğine karşı gelememektedir.

Ortak başka bir nokta, hem Grimm Kardeşler’de, hem de Aichinger’de keçi yavrularının kurdun karnından canlı olarak kurtulmalarıdır. Masal dünyasında mümkün olan ama gerçek dünyada mümkün olamayan bir durum gözler önündedir.

Farklılıklar

Grimm Kardeşler’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalı ve Aichinger’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı versiyonu anlatım bakımından farklılık göstermektedir. Grimm Kardeşler’in masasında kurt ve keçiler arasında geçen olay anlatılmaktadır. Anne keçinin yavrularını koruma ve yavruların da kurttan kaçma mücadelesi konu edilmektedir. Aichinger’de ise aynı olay karakterlerin konuşmalarından anlaşılmaktadır. Her bir karakter söz almakta ve olayı kendi perspektifinden anlatmaktadır. Bunlardan fırıncı orijinal masaldan farklı olarak, Aichinger’de konuşma fırsatına sahip değildir. Orijinal masaldan farklı olarak, Aichinger’de karakterlerin olayı kendi yorumlarını katarak anlattıkları görülmektedir. Bu nedenle, versiyonun okuyucular için çekici hale geldiği saptanmaktadır.

Grimm Kardeşler’in masalı, tür özelliklerine paralel olarak, mutlu son ile bitmektedir. Kötü kurt cezasını bulmaktadır. Aichinger’de ise, orijinal masaldaki gibi konuşan hayvanlar söz konusu olmakla beraber, tam anlamıyla mutlu son bulunmamaktadır. Önemli bir farklılık, Aichinger’deki konuşabilen cansız nesnelerdir. Orijinal masalda da adı geçen kuyu ve çakıl taşları konuşabilen nesneler değildir. Kurdun sonunda karnındaki taşların ağırlığı nedeniyle kuyuya düşerek ölmesinden kuyu sorumlu olmadığını ima etmektedir. Bu noktada, orijinal masal ve versiyon oldukça farklıdır.

Yazarların okuyuculara vermek istedikleri mesajlar bakımından da farklılık belirmektedir. Grimm Kardeşler çocukların masum ve korunmaya muhtaç varlıklar olduklarına, kandırılmalarının kolay olacağına ve kötü kişilere karşı dikkatli olunmasına işaret etmektedirler. Buna ek olarak, anne olmanın önemini vurgulamaktadırlar. Aichinger ise geçmişini hatırlayarak okuyucularla acılarını paylaşmaktadır. Kurt Aichinger için ölüm, keçi yavruları ise ölümden kaçan Yahudi insanlar anlamındadır. Geçmişe ait yaşantıları çerçevesinde, keçi yavrularının saklanmaları Yahudi insanların saklanmaları ile benzer bir durumdur. Yazarın akrabalarının saklandıkları yerlerden toplanarak sınır dışı edilmiş olmaları eserine de konu olmaktadır.

SONUÇ

Bu çalışmada, dünyaca ünlü masal ustaları Grimm Kardeşler’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı masalı ve savaş sonrası dönemin temsilcilerinden Aichinger’in “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı versiyonu karşılaştırmalı olarak mercek altına alınmıştır. Her iki eserin aynı başlıkla yayınlanmış olması çalışmanın ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Grimm Kardeşler’in masalı 19. yüzyılda, Aichinger’in eseri ise 21. yüzyılda yazılmıştır. Bu farklı dönemlere ve farklı yazarlara ait iki eserin arasında güçlü bir bağ olduğu ortaya çıkmıştır. Aichinger’in biyografisi ve eserleri bu bağlamda önemli kanıtlar içermektedir. Aichinger’in çocukluk yıllarından itibaren Grimm masallarına ilgi göstermiş olduğu ve bu ilginin tüm hayatı boyunca devam etmiş olduğu tespit edilmiştir. Yazarın “Der Wolf und die sieben jungen Geisslein” başlıklı eseri 2004 yılında yayınlanmış olduğundan yaşlılık dönemine aittir.

Bu çalışmada yapılan metin analizleri neticesinde, Grimm Kardeşler’in ve Aichinger’in aynı başlıklı eserleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar açıklanmıştır. Orijinal masal ve versiyon konu ve içerik yönünden benzerlik göstermektedir. Kurt ve keçiler arasında geçen olay her iki eserde de belirgindir. Karakterler aynı olmakla beraber, Aichinger’de fırıncı söz alanlar arasında değildir. Hem Grimm Kardeşler’de ve hem de Aichinger’de kurt kötü karakter olarak ön plandadır. Keçi yavrularını kandırmak için her yolu denemekte ve onları yutmaktadır. Sonunda anne keçi tarafından cezalandırılmakta ve yavrular canlı olarak kurdun karnından kurtarılmaktadır. Masalın tür özelliklerine uygun olarak mutlu son gerçekleşmektedir.

Her ne kadar, Grimm Kardeşler ve Aichinger kurt ve keçilere odaklanmış olsalar bile, her iki eserin anlatım yönünden farklı olduğu saptanmıştır. Grimm Kardeşler’in eserinde, çoğu masalda olduğu gibi, konuşabilen hayvanlar öne çıkmaktadır. Aichinger’de ise, karakterlerin konuşmalarından, görüşlerinden ve yorumlarından

oluşmuş bir metin söz konusudur. Masaldaki konuşabilen hayvanlara ek olarak, konuşma fırsatına sahip cansız nesneler Aichinger'in eserine farklı bir renk katmakta, eserin kalitesini artırmakta ve bu sayede masal türü ile bir benzerlik oluşmaktadır.

Grimm Kardeşler'in ve Aichinger'in okuyuculara farklı mesajlar ilettikleri anlaşılmaktadır. Orijinal masal uyarı içermekte, kötü kişilere karşı dikkatli olmanın önemi vurgulanmaktadır. Buna ek olarak, anne ve yavruları arasındaki güçlü bağ üzerinde durulmaktadır. Aichinger'de ise, yazarın geçmiş yıllarına ait yaşantıları, Nazi yıllarının sıkıntıları, Yahudi kökenli akrabalarının ölüm korkusu kurt ve keçiler üzerinden dile gelmektedir. Yedi keçi yavrusunun saklandıkları yerlerde kurt tarafından bulunmaları ile yazar Nazi yıllarında Yahudi kimliğe sahip insanların ne derece güvensizlik içinde olduklarına dikkat çekmektedir. Nazi ve savaş yıllarında Yahudi kökenli insanlar baskı altında ve korku içinde yaşamışlar, kaçmak için çabalamışlardır. Yaşamış oldukları ölüm korkusudur ve bu korkuya Aichinger tanık olmuştur. Özellikle anneannesinin ölümü yazarı sarsmış ve tüm hayatı boyunca acı çekmiştir. Yaşlılık döneminde Grimm masalını bu duygularla ele almış olduğu kesinleşmektedir.

Aichinger'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalı tesadüf olarak seçmemiş olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu masaldaki karakterler arası ilişkilerin yazara kendi geçmişindeki insan ilişkilerini hatırlatmış olduğu anlaşılmaktadır. Keçi yavrularının hayatta kalmalarının yazarın acılarını bir parça azaltmış olduğu belirlenmektedir. Aichinger'de hayal ve gerçek unsurlar birleştirilmekte ve hayal ürünü olan masal farklı bir format haline gelmektedir.

Aichinger'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı ünlü masal üzerinde çalışmış ve Alman edebiyatına yeni bir eser kazandırmış olduğu gözler önüne serilmektedir. Bu eserin yaşlılık döneminde ortaya çıkmış olması Aichinger'in Grimm Kardeşler'in masallarına ilgisini kanıtlamaktadır. Masal türünün ve masal dünyasına ait unsurların Aichinger için önemi netleşmektedir.

Sonuç olarak, Grimm Kardeşler'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı masalının ve Aichinger'in "Der Wolf und die sieben jungen Geisslein" başlıklı versiyonunun karşılaştırılması ile alana katkı sağlanmış ve özellikle Türkiye'de bir ilke imza atılmıştır.

KAYNAKÇA

- Aichinger, I. (2004). *Der Wolf und die sieben jungen Geisslein. Ilse Aichinger – Brüder Grimm. Der Wolf und die sieben jungen Geisslein. Mit einem Nachwort von Simone Fässler.* Wien: Edition Korrespondenzen. 17-21.
- Aichinger, I. (2005). *Die grössere Hoffnung. Roman.* Frankfurt am Main: Fischer.
- Aytaç, G. (1990). *Çağdaş Alman Edebiyatı.* Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Berbig, R. & Markus, H. (2007). Vita Ilse Aichinger. *Text + Kritik.* Heft 175. 104-111.
- Best, O. F. (1994). *Handbuch literarischer Fachbegriffe Definitionen und Beispiele.* Frankfurt am Main: Fischer.
- Brüder Grimm. (1964). *Kinder- und Hausmärchen.* München: Wilhelm Goldmann Verlag.
- Fässler, S. (2004). Nachwort. *Ilse Aichinger – Brüder Grimm. Der Wolf und die sieben jungen Geisslein.* Mit einem Nachwort von Simone Fässler. Wien: Edition Korrespondenzen. 23-25.
- Fırtına, Ö. (2014). *Ilse Aichingers Die grössere Hoffnung als Auseinandersetzung mit der Vergangenheit.* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fırtına, Ö. (2022). Real World Versus Fairy Tale World. *VI. International European Conference On Interdisciplinary Scientific Research Proceedings Book.* 65-70.
- Fırtına Ö. (2026). Masal Türünde İstisna: Tatlı Çorba. *6. International Eurasian Scientific Research And Innovation Congress Proceedings Book.* 43-46.
- Grimm Kardeşler. (2008). *Grimm Masalları.* Türkçesi: Nihal Yeğinobalı. İstanbul: Can Sanat Yayınları.
- Moser, S. (2003). *Ilse Aichinger: Leben und Werk.* Frankfurt am Main: Fischer.
- Rabenstein-Michel, I.; Rétif, F. & Tunner, E. (Hrsg.). (2009). *Ilse Aichinger: Misstrauen als Engagement?* Würzburg: Verlag Königshausen & Neumann.
- Rayman, H. (2010). *Halk Edebiyatı Anlatı Türleri. Fıkra – Masal – Halk Hikayeleri – Mitoloji – Efsane.* Ankara: Gazi Kitabevi.

- Rothmann, K. (2014). *Kleine Geschichte der deutschen Literatur*. Stuttgart: Reclam.
- Schulze, H. (2006). *Kleine deutsche Geschichte*. München: DTV.
- Weidemann, V. (2006). *Lichtjahre: Eine kurze Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis heute*. Köln: Kiepenheuer & Witsch.
- Wilpert, G. v. (1976). *Deutsches Dichter Lexikon. Biographisch-bibliographisches Handwörterbuch zur deutschen Literaturgeschichte*. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag.
- Wilpert, G. v. (1989). *Sachwörterbuch der Literatur*. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag.
- Zipes, J. (2022). *Grimmlerin Mirası*. İngilizceden Çeviren: Nuray Önoğlu. İstanbul: Alfa.